

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Oradea Printul Carol
(Biológiai Deast-uten) 6

Magyarországi ár 3 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Calea Regala Ferdinand (Bábóci-ut)

Vilmos császár

és a német trónörökös nyilatkoznak

az antant nem egységes a németekkel szemben — Éhségzavargások
Berlinben — Stresemann jobboldali kormányának adja át a helyét

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A nagykövet-
tanácsa ma foglalkozott a
trónörökös hazatérésével.
Francia követnek azt a javas-
t, hogy életfogytiglan szám-
k a trónörökös és Németor-
sot súlyos szankciókkal meg-
egessék — elutasították.

Anglia és Olaszország legfel-
Németország újból való
mai ellenőrzéséről hajlandó
valni.

A trónörökös hazatérésének
ügye holtpontra jutott.

Német trónörökös maga is
alkozott a sajtónak.

— Boldog vagyok — mon-
totta — hogy ismét honfitár-
am között lehetek és meg-
szathatok velük minden ke-
rülést, ami most Német-
szágra nehezedik. Nem
arok politizálni. Magán-
telességeimet akarom tel-
síteni

ezeken a kereteken belül
dolgozni óhajtok hazám új-
lépítéséért.

az újságírókat, hogy te-
sék magánembernek.
z oelsi kastélylyal szomszé-
birtokon tartózkodik

a szász exkirály, aki tegnap
szintén meglátogatta a trón-
örökös.

trónörökös egyelőre Oels-
marad és megígérte a kor-
nyak, hogy különösen Ber-
és Potsdamba nem megy.
nem ígérte, hogy München-
nem megy, vagy öt nem kere-
fel.

Vilmos császár kijelentette,
a trónörökös visszatérési
kérdéséről nem tudott és nem
al

semmiféle közösséget a mo-
narchia visszaállítására írá-
nyuló kísérletekkel.

Vilmos császár nyilatkozata
csak Németországban, de a
retségesek körében is élénk
lepetést kelt.

kormány helyzetét súlyos-
a, hogy

a jóvátételi bizottság előtt
a német kiküldötteknek no-
vember huszadikán kell
nyilatkoznok.

Súlyosbítták a kenyérinség
miatti tüntetések is a birodalmi
kormány helyzetét. Berlinben
tegnap délután

megostromolták a péküzle-
teket.

mert felemelték a kenyér árát.

Számos üzletben rendőrök osz-
tották ki hatósági áron a kenyé-
ret.

A Kurfürstendammon az anti-
szemita tüntetőket a rendőrség
kergette szét.

Este — bérddifferenciáért —

Több mint ezer ügyet fognak megvitatni a bukaresti magyar-román tárgyaláson

Magyarország jó viszonyt akar — Wodianer
meghatalmazott miniszter nyilatkozata

Bukarestből jelenti a Rador:
A Dimineata mai száma interv-
jut közöl báró Wodianer
meghatalmazott miniszterrel, a
Bukarestbe érkezett magyar de-
legáció vezetőjétől. Érdekes —
írja a Dimineata — hogy Wodia-
ner báró tökéletesen beszél ro-
mánul, aminek az az oka, hogy
a meghatalmazott miniszter dip-
lomáciai pályáját Romániában
kezdte meg, mint a volt osztrák-
magyar monarchia alkonzula.

— Jól tud ró románul —

mondotta a követ — itt kezd-
tem meg diplomáciai karriere-
met. Most ötödször vagyok it-
ten és remélem sikerülni fog
a trianoni békeszerződésből
folyó összes kérdéseket likvi-
dálni és

a román-magyar kö-
zeledés összes akadá-
lyait elhárítani.

— Magyarország őszintén

kívánja, hogy a két ország kö-
zött helyreálljon a normális
jó viszony úgy, amint azt a
két állam érdeke diktálja. Ez
óhaj realizálása ma a román
kormánytól függ, amely szíves
volt hozzájárulni a tárgyalás
megkezdéséhez. Az összes
pénzügyi és gazdasági kérdé-
seket meg fogjuk tárgyalni. A
tárgyalásra kerülő ügyek szá-
ma több mint ezer. Eddig még
nem állapítottuk meg a pro-
gramot.

Ma reggel kicserélték a magyar-román politikai foglyokat

Ma délelőtt tíz órakor történt
meg a politikai foglyok kicseré-
lése a biharpüspöki állomáson.
Már a kora reggeli órákban egy
három harmadosztályú kocsiból
álló szerelvényt indítottak Na-
váradról Püspöki felé és ez a
4723-as szerelvény vitte a hu-
szonkét foglyot, aki Magyar-
országba utazott s ez a vonat
hozta vissza helyettük a Ma-
gyarországból érkezett ötvenhat
politikai foglyot. Fél tízkor gu-
rult be Biharkeresztés felől a
transzport vonata. Protopopescu
ezredes, Burileanu konzul, dr.
Sovrea, vezető ügyész és Kris-
tóffi, a magyar külügyminiszte-
rium megbízottja, autóval érke-
tek s az állomáson várták a be-
érkező kicserélteket. Mikor a
magyarországi vonat megállt, a
transzportot kísérő Martos
Gyula rendőrtiszt, miniszteri
osztálytanácsos kiszáll s átadja

a foglyokat a romániai megbi-
zottaknak. Aztán hamarosan
megtörténik a kicserélés. A ma-
gyar területéről érkezett ötven-
hat ember áttelepedik a romá-
niai foglyok helyére és viszont.
Harmvenkét romániai fogoly he-
lyett csak huszonkettő megy át
Magyarországba, mert tíz ro-
mán állampolgárnak vallotta
magát. Magyarország huszonhat
zalaegerszegi internáltat is ki-
adott Romániának.

Római állampolgárságra op-
táltak tehát nem kerültek kicse-
relésre a következő politikai
foglyok:

Moldován János, Labancz Já-
nos, Pintér László, Szupiny Fe-
renc, Wechsler Izidor, Réthy
Gyula, Kristian József, Székely
Károly, Magyar István. Ezeket
mind ma szabadlábra helyezték.

Magyar állampolgárságukat

megtartották és így kicserélésre
kerültek a következők:

Martin Anna, Kádár Pál, Fori-
nyák Károly, Nagy Béla, Sándor
Imre, Tamás Bandi Endre, Sza-
bó Szerafin, Kovács János, Szé-
kely András, Franci Kamil,
Csernát József, Soltész László,
Mály József, Mike Sándor, Füze-
si Ferenc, Nikodimescu Kornél,
Weissmann Árpád, Hajdu Lajos
Fellner István, Hunyár János,
Reiber János, Csermák György.

Pleancu nagyváradai látogatása

Pleancu Sándor dr közok-
tatásügyi vezérigazgató ma dél-
előtt Nagyváradra érkezett és
meglátogatta az Orsolyazárdát.
Hospitált a zárda tanintézetei-
nek több előadásán és a tapasz-
taltakon teljes megelégedését fe-
jezte ki.

DORIAN

Filmszínház

Szombattól—keddig

TÜZEK

Egy párisi kokott szerelmi története 8 felvonásban

Lubitsch Ernő mester műve

A főszerepben:

Pola Negri

Alfred Abel

Hermann Thimig

Jacob Tiedtke

Dorian film

Az előadások kezdete szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

A 3 órás előadás mérsékelt helyáru!

HIRDETMÉNY

Az államrendőrség az egy- és kétfogatu bérkocsitulajdonosok pontos nyilvántartásának uponnan leendő összeállítását határozta el, tekintettel arra, hogy jelenben nagyon sokan bérkocsi iparjogot engedély nélkül gyakorolnak.

Ugyanazért felhívom a bérkocsi ipartulajdonosokat, hogy iparigazolványukkal az alábbi sorrendben és időben pontosan jelenjenek meg földszint 7. sz. szobájában.

Mindazok, kik az elrendelt összeírási szemlén meg nem jelennek s iparigazolványukat igazolni nem tudják, a bérkocsi jog további gyakorlásától elfognak tiltatni s bérkocsiuk a forgásból ki fog vonatni.

November 22-én 1-től 20-ig.
November 23-án 21-től 40-ig.
November 24-én 41-től 60-ig.
November 26-án 61-től 80-ig.
November 27-én 81-től 100-ig.
November 28-án 101-től 120-ig.
November 29-én 120-tól 140-ig, a következő napon pedig a kétfogatu bérkocsitulajdonosok.
Oradea-Mare, la 16. Noembrie 1923.

Comandantul Corpului de Sergenti

George Morariu.

Fischer Aruházában Saspassage Harisnyák, Sokni, keztyűk Clark, Lancz, Oroszlán cernák és minden rövidáruk olcsón vásárolhatók.

HIREK

NOV. 21 ENESCU

HANGVERSENY

KATH. KÖR

JEGYEK A

HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN

* Ujabb akadályok a közmunka körül. A belügyminisztérium az új számvevőszéki törvény alapján értesítette a várost, hogy közmunkáknál kétszáz ezer lejen felüli összegeknél az ügydarabokat jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a minisztériumba. A minisztériumnak ez a szigorú rendelkezése még jobban hátráltatja a közmunkák amugy is lassu menetét.

* A bűnügyi osztály főnöke Bécsben. Beján János a bűnügyi osztály főnöke ma délután néhány napi tartózkodásra Bécsbe utazott. Távollétében a bűnügyi osztály ügyeit Starak Alfréd kapitány, a bűnügyi osztály helyettes vezetője intézi.

* Horkay Elemér szabadlábán. Horkay Elemér volt sziguranca-detektív, akit a nagyváradai törvényszék a Horkay-Csáti-féle zsarolás ügyében másfél évi fogságra ítél, ma délelőtt voltotte ki büntetését és már el is hagyta az ügyészséget.

* Házassági hír. Reich Szidi uriaszony és Türkl Alfréd ezuton hívják meg rokonaikat, ismerőseiket és jóbarátjaikat e hó 18-án, azaz vasárnap déli 1 órákor str. Fabricilor (Gillányi u.) 9. sz. alatt tartandó egybekelési ünnepélyükre. (Minden külsőn értesítés helyett.)

* Enescu György egyetlen hegedű hangversenye e hó 21-én lesz megtartva a Kath. Kör nagytermében. Enescu Györgyöt nem kell már bemutatni a zeneértő közönségnek, neve ma már fogalom és egy-egy hangversenye ünnepi eseményszámba jön. Városszerte óriási az érdeklődés a Mester hangversenye iránt. Jegyeket a Hegedűs Hirlapiroda árusít.

* Betörés egy szállító irodába. Varró Béla szállító feljelentést tett a rendőrségen, hogy a nagyváradon lévő irodahelyiségét az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek feltörték és onnan még eddig meg nem állapított értékű holmit vittek el. A nyomozást megindították.

* Szóllóssy Eta és Dénes Jenő budapesti színművészek egyetlen vendégfellépte. „Akiknek egy a sorsuk”. Vitéz Miklós nagysikerű 2 felvonásos szomoru játékában vasárnap d. e. 11 órákor az Apolló-moziban. A nagy sikert aratott darabban a vendégművészekon kívül fellépnek: Benes Ilona, Kertész Mancsi és Vigh Ernő, a városi színház tagjai.

* Az Apolló-moziban ma, szombaton a „Montekarlói kalandornő” — kalandorfilm — második, befejező része utoljára kerül bemutatásra. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órákor. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru.

* A „Tüzek” sikere. A Dorian filmszínház pénteki premierjén megérdemelt frenetikus sikert aratott Lubisch Ernő mester műve: a Tüzek. Lubitsch bebizonyította ezzel a művével, hogy nagy tömegek és pazar díszletek nélkül is lehet értékes, művészi filmet alkotni. A téma érdekessége, az emberi szerelem és a női hűség izgató problémája, a tizenhét éves század Párisának éjszakai élete két teljes órán át valósággal lenyűgözi a nézőket. Fokozza ezt a hatást a szereplők briliáns játéka. Pola Negri-nek ez az utolsó Európában készült filmje: ezzel az alakításával tanúságot tett arról, hogy korunk legkiválóbb filmszínésznője, aki tökéletes mestere az emberi érzés ábrázolásának. A többi szereplők is művészetük legjavát nyújtják. A 8 hosszú felvonásból álló Dorian exkluzív film szombattól keddig látható. Az előadások kezdete szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Mindkét napon a 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

* Elveszett 2 gyöngysor a str. Coloman Rimanóczy (Rimanóczy) utcától az állomásig terjedő utvonalon, a megtaláló a Hegedűs Hirlapirodába 1000 lei jutalmat kap.

* Ma nagydisznótoros vacsora a Széchenyi étteremben.

* Őszi és téli időnyre angol szövet kábulésegelm megérkeztek, Hackmayer ártázasabása, Kossuth-utca 2.

* Vigjáték műsor a Vigadó mozgószínházban. Már hónapok óta nem volt Nagyváradon vigjáték műsor a mozgószínházak műsorán. A régi nevető esték hangulatát akarja most felidézni a Vigadó-mozgószínház mai műsorával. Színrekerül egy két felvonásos amerikai burleszk, amelynek főszerepét Smatty játssza. Ezt követi a Feleségem önagysága, a mozisínésznő c. 3 felvonásos vigjáték, amelynek főszerepét a bájos Ossi Osvalda alakítja. Ugyancsak ő játsszik a Kutyamamuska című 3 felvonásos bohózatban, amelyet szüntelen kacagás kísér. A 8 vidám felvonásból álló műsor szombaton és vasárnap látható a Vigadó-mozgószínházban. Az előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor. A fél 4 órás előadás mindkét napon mérsékelt helyáru.

ARJEGYZÉK

Atlanti olcsó árak szerint készülnek méret után a kiválasztott divatsziseon szerint minden igényeket kielégítő férfiöltönyök raglán-, átmeneti és télikabátok

GERGELY GYULA

URI SZABÓSÁGÁBAN

Bul. Reg. Ferdinand 55 a.

1. Fekete sötétszürke, barna, és egyéb színű félgyapjú erős anyagból, sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 1850-től 1980-ig
2. Sima és különböző színekben, tiszta gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 2200-tól 2350-ig
3. Divat színekben 1-a gyapjú anyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 2780-tól 2930-ig
4. Különböző kintű külföldi divatanyagból sacco öltöny, méret nagysága szerint Lei 3280-tól 3500-ig
5. Átmeneti, raglán és télikabátok 1750 L-től feljebb
6. Egész finom anyagból salon vagy különleges darabok megegyezett árban készülnek

* Ma, szombaton este pont 6 órai kezdettel lesz az új műbemutatása a Bonbonnier melynek keretében színpadkerülül című zsidó dráma a „Kölesönként feleség” című kacagtató bohózat. Ezekon ki az összes tagok új ének- és táncszámai teszik érdekessé az előadás fényes sikerét.

Heti értesítés!

Szőllőmódó	Lei 50-
Vizes készlet csiszolt	
6 személyre ...	51-
Boros készlet csiszolt	
6 személyre ...	57-
Likőrös készlet csiszolt	
6 személyre ...	48-
Befűtő csiszolt	
6 személyre ...	100-
Gyümölcs állvány csiszolt	
... ..	100-
Változó csiszolt	30-
Cukortartó ...	30-
Sótartó ...	7-
Alpaca evőkánál	35-
... evőkánál	35-
... evőkés ...	40-
... kávéskánál	25-
... moccakánál	20-

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fratil Komlós Testvérek

Oradea-Mare (Nagyvárad)

N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

Előrangú bécsi gyármányu gyermekkosci

Egy igen nagy, kiváló és rendkívül teljesítőképes bécsi gyermekkosci (bölcső) gyár különböző előrangú és felülmúlhatatlan gyártmányainak Erdélyben való elárúsításával egy itteni komoly céget szeretne megbízni. Komoly reflektánsok akik ezt az összeköttetést meg akarják teremteni, forduljanak azonnal

a KIRSCHNER ÉS TÁRSA

szállítási r.-t.-hoz

Nagyváradon, Piata Mihail Viteaz (Nagypiac-tér) 6. (Telefon sz. 2-89)

ELADÓ HÁZAK

Bémer-tér mellett magánház 4 szobával, fürdő, 550 ezer, Szilágyi Dezső-utca 1 millió 2 százezer, Uri-utca 6 és 7 ezer, Szaniszló-utcán 600-400 ezer, Kossuth-utcán, Szacsavay-utca Kispiac-tér mellett szép modern bérház 650 ezer; vannak a város minden utcáján beköltözhető házak ezer lejtől 2 millióig szólók, lakások, üzletek, butorozott szobák stb. Ha kását, házat, szőlőt, földet, butorozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja, bizalommal forduljon hozzám, diszkrétan azonnal elintézem, bizommal bármit elfogadok. Lakásokat husz négy óra alatt közvetítek.

WEISS GIZI közvetítő irodája

Str. T. Pografiel (Nyomda-utca)

Str. Bratianu (Szaniszló-utca)

A Parisien Grillben

minden este 10 és fél órai kezdettel szigoruan családi műsor világvárosi attrakciókkal

NAGYVÁRADI ESTELAP

Ernő cigány- dával járja be Amerikát

Emmi és Király Ernő
New Yorki vendégszerelésük be-
járta után most járják sorra
amerikai városokat Horváth
cigányzenekarának kísé-
rében. Legutóbb East Chicagó-
ban, South Bend-ben, Dayton-
ban, Pittsburgban volt szédüle-
sük. A farmokról és
városokról egész magyar
közönség indult a művésze-
k felé. Az előadásokat
legfantasztikusabb helyeken
tartják. Zenetermekben, ven-
tőkhöz, könyvtárak olvasó-
szobáiban, ifjúsági egyesületek-
ben, fedett kocsiszínekben lép-
nek fel, ahol éppen hely és al-
lom adódik. Az előadás igá-
nyos, mert szem nem ma-
radszik, ahol a dal felcsen-
get. A művészpár dollárokkal
megteremtve december elején
vissza Budapestre.

Milyen idő lesz

A Meteorológiai Intézet je-
lenti: Az Északi-tenger felett
mely légnyomási depresszió van,
mely a barometert a kontinensen
erősen süllyeszti. A nagy lég-
nyomás, erősen gyengülve, Dél-
kelet-Európát borítja. Az idő a
Manche-csatorna környékén
a dán és norvég partokon vi-
haros. Nyugat-Európában egyál-
talán esős, délkeleten tulnyomó-
an száraz és igen enyhe.

Időjelölés: Egyelőre enyhe,
esős idő várható, majd megéle-
nül széllel hűsülve.

A pénz lavina

Békében tréfáltak egymással az em-
berek. Mit szeretsz legjobban olvasni?
A pénzt, felelték. Ez volt valaha a leg-
kellemesebb olvasmány.

De ma nem az. Különösen Németor-
szágban nem.

Berlinben a rendőrségnek közbe ke-
lett lépni, mert sok boltban nem fogad-
ták el a „kisebb” bankjegyeket. Kisebb
bankjegyekben érték újabb a százezer
márkásokat. Ma egy doboz gyufa husz
millió márka, egy csésze kávé egy da-
rab cukorral ötszázmillió márka, a Ti-
mes egy példánya négy és félmillió
márka. (Mig leírjuk ezt, addig talán
kétszer annyi.)

A kereskedők tiltakoznak:

— A papírpénz annyi, — mondták, —
hogy este lehetetlen kasszát csinálnunk.
Külön személyzetet kellene tartanunk a
pénz olvasására.

A rendőrség azonban még sem adta
be derekát s kimondotta, hogy a száz-
ezermárkás is pénz. A többiek — az öt-
ven- és huszezmárkások — már az ut-
ca szemetében hevernek.

Ez a sok papír okozza, hogy a néme-
tek napjuk tekintélyes részét pénzolva-
sásra kénytelenek fordítani. A posta is
máshéttel órával hosszabbította meg szol-
gálati idejét, hogy a naponta befolyó
pénzlavinában valamelyes rendet tud-
jon teremteni. A bankoknak külön pénz-
osztályozó üzemet kellett teremteniük
a pénztárak mellé. De az állami és ma-

gánvállalatok pénztárai előtt így is ál-
landó a tolongás. Azt a kifizetést, melyet
a pénzügyi katasztrófa előtt három perc
alatt bonyolítottak le, ma harminc perc
alatt sem végzik el.

Egy tízszavas sürgöny hat milliárd
márkába került. El lehet képzelni med-
dig tartott az összeget nagy bankje-
gyekben leolvasni. Csekély hatszázda-
rab tízmillió bankról van szó...

Benes lapja támadja a magyar kormányt az Ulain-ügy miatt

Budapesti tudósítónk jelenti:
Benes cseh külügyminiszter lap-
ja, a *Venkov* gyanusnak találja
a magyar kormányt az Ulain-ügyben.
Különösen arra
tereli a figyelmet, hogy Ulaint
Budapestben néhány órára szá-
badlábba hagyták bizonyára
azért, hogy a kompromittáló írá-
sokat megsemmisíthesse és cin-
kostársait kitanítsa.

Az Ulain-ügy egyáltalában
kezd komédia lenni. — írja a
Venkov tovább — Bethlen mi-
nisterelnök nyilatkozott a la-
pokban, amivel az volt a célja,
hogy az éppen Budapestben tar-
tózó népszövetségi pénzügyi
delegátusokra hatást gyakorol-
jon. Az igazság az, hogy Beth-
len nem mer föltépní az Ébredő

Magyarok ellen, mert ennek a
szervezetnek a tagjai a Bethlen-
kormányt sok bűnről tudnak.

Azzal végződik a cikk, hogy
nem kíván fölöslegesen gyanusi-
tani, gáncsoskodni sem akar a
Bethlen-kormányt. Nehogy
ugy tűnjék föl, mintha ártani ki-
vanna a magyar-cseh-szlovák
viszonynak. Mindenki szeretné,
ha Magyarországon megszűl-
dülne a belpolitikai viszo-
nyok, de az ut oda nem puces-
kon vezet, amelyek a békeszer-
ződéseket akariák megdönteni.

Illetékes magyar kormányok-
rökből azt fűzik a cseh lap meg-
jegyzéseire, hogy indokolatlan,
rosszhiszemű, mert Ulain ellen
a független magyar bíróság foly-
tatja és folytatni is fogja az el-
járást.

Major Henrik világsikerei

Egész Amerika nevet a rajzain

Major Henrik, nincs kétség, a világ
legnagyobb élő karikaturistája. A híre
már elérte azt a fokot, amelyet tul-
nem léphet soha. Üstökös-ként tűnt fel
két évvel ezelőtt Hollandiában, s ma az
Amerikai Hearsz-vállalatok legnagyobb
lapjának a *New York American*-
nak hasábjairól mulattatja az egész vi-
lágot. Major sokkal több, mint egyszerű
rajzoló, vagy torzkép-specialista.
Olvastunk egy angol kritikát róla, amely
a legnagyobb impresszionista művé-
szek piederstáljára helyezi s mint akinek
csak a rajz, a float a legközvetlenebb
megfigyelés a kenyere, egyetlen em-
bert talál hozzá közel az angol kri-
tikus: Constantin Guyst, a múlt század
legszelemesebb rajzolóját, Balzac és
Hugó Viktor barátját.

Itt van előttünk a *New York American*
egy száma, Major küldte ide Váradra
Kertész Márton bankigazgatónak, aki-
vel a szoros rokoni nexus tartja. A har-
minckétoldalas újság majd minden olda-
lát élénkíti Major rajzai. Egy-két vo-
nással odavetett profil, vagy szembe-
vigyorgó yenki ábrázat és hozzá hosszú
riport. De a legérdekesebb, ami Major-
nál is új s ami a legnagyobb fölünést
kelti, azok a rajzsorozatok, egy-egy ak-
tuális nagyságról, amelyek oldalakat el-
foglalnak. Például mindjárt a második
oldalon ott van Johnson szenátor
nyolcféleképpen lekapott portréja. John-
son aznap beszédet mondott New York-
ban arról, arról, politikai helyzetéről, ci-
pódrágulásról, önmagáról, szóval hasz-
nos és amerikaiakat érdeklő dolgokról.
Most itt a Major ötlete. Mikor Johnson
szidja a kormányt, az arca egész eltor-
zul, gesztikuláló karja göröcsösen össze-
rándul — egy-két vonás, aztán a kép
alatt pár sorban a riporter gyorsíró
jegyzete arról, amit a szenátor ebben a
pozitívában mondott. Mikor a cipódrá-
gulásról beszél, oldalt csukdik a feje a
vállát föl húzza, mintha azt mondaná:
hija erről nem tehetek. És amikor önma-
gára tereli a szót — ez a legnagyobb
kép a többi között — lehet, mert szim-

bolizálni akar — csak két kimeredt
szemet látunk az egész fölött félrepacs-
kolt, hajcsimbókot jelző pár vonást. A
kép alatt: — En így meg úgy — stb.

Aztán jön teleirt oldal, majd a tigris-
idomító. Hatszoros változatban. Ez a
titkos pálinkarajongó. Egy amerikai, aki
nem tudott leszokni az alkoholtól. Aki,
ha nem is iszik, mert nincs alkalma a
szesztilalom miatt, az évek sodra alatt
sem tudta feledni a mindent felejtető pá-
linka mámort. Nevet és sir, grimaszol,
ordít, beszél és énekel a hat kép. S min-
den pózon, mozdulaton, ráicon keresz-
tül árad a vágy a megváltó butykos
után. Nem piros és dagadt az orra a
vén tigrisidomítónak, de mégis egy al-

koholista orrát viseli. Tudja isten, ho-
gyan rajzolta Major, a delirium előfűt-
teit, első szempillantásra föl lehet fe-
dezni s hogy ez az ember kielégíthetetlen,
régóta kielégíthetetlen. Még az ordító
képhez is valami alig érzékelhető mély
rezignáció tapad. Az idomító kitátott szá-
ja üvöltöni látszik, mint mikor a ketrec-
be zárt vad vágyik a párja után.

Most egy cikk következik Majorról.
A címe: Major párviadala egy híres an-
gol karikaturistával. Baine Lathernek
hívják az angol rajzoló, aki Majorral a
Mauretánia gőzösön találkozott, amikor
Major Angliából Amerika felé vitorlá-
zott. Megismerkedtek s lerajzolták egy-
mást. A *New York American* közli a raj-
zokat is. Hát az angolról igazán nem is
érdemes beszélni, viszont a lapnak
nagyszerű reklám, hogy a két ellenfél
között levő differencia óriási mértékben
Major javára billenti a mérleget. Major
körbefutó vékony vonallal ideges, ki-
élt fiatallembert ábrázol, míg a Majorról
való karikatura élettelen, mintha fény-
képről készült volna, s a hasonlóság sem
valami meglepő. Bizonyos, hogy az an-
golt régen kivégezte már Major ebben
a párbaiban, amikor az még csak a ce-
ruzáját hegyezte. És még sok-sok kitű-
nő Major rajzzal találkozunk a lapban,
amelyek mind az intenzív agy-munka
remek teljesítményei.

Az újsághoz levelet is mellékel a
„famous” magyar rajzoló. Azt írja, hogy
egész délelőttjét munkában tölti. Kora
reggeltől késő délig autó röpíti New-
york különböző részeibe, ahol rajzokat
kell készítenie. És délután — iest. Nagy-
szerű lakása van, kitűnő műterme, alig
várja, hogy hazamehessen és kezébe ve-
gye a palettát meg az ecsetet.

Vajon mivel akarja meglepni a vilá-
got. Most a karrierie ormán, legtöbbet
dolgozik, legtöbbre képes, az ambíciója
határtalan — ahogy mi látjuk, s a telje-
sítiményei szellemesebbek, ragyogóbbak,
mint minden munkája eddig. Már is a
felhők között nyargal, mit akarhat még
és mit tud még adni többet? A lépései
ugy dióbörögnek előre, mintha csak fél-
utját járta volna meg. Vagy még a felét
sem... Rendkívüli tehetség, nem tudni
hol áll meg.

Tíz lei egy francia frank

A lei javulás következményei a váradai piacon

A lei nemzetközi értékelésé-
ben az utolsó héten bekö-
vetkezett emelkedés a legutóbbi
hónapok stabilizált árfolyamá-
val szemben meghaladta a 20
százalékot. A svájci kifizetés
már a 33 lejes kurzus alá bukott,
ami 305-ös zürichi lei-árfolyam-
nak felel meg, a párisi kifizetés
pedig 10-re esett le, mert a pári-
si tőzsde tegnap esti magánfor-
galma a leit 10 centimes-al je-
gvezte. A gyors ütemű emelke-
dés az erdélyi termelés ipar és
kereskedelem feje fölé, amelyet
eddig a katasztrófális pénzügyi
fojtogatott, újabb gondterhes
felhőket sodor.

Elsősorban Erdély s így na-
gyon is elsősorban Nagyvárad
két legnagyobb jövedelmi forrás-
sát: a fa és állatexportot fenye-
geti versenyképességének teljes
megcsúszásával egy még folyta-
tódó lejjáulás. Az állatexport
magas kiviteli illéteke eddig is
sok bajt okozott az állatexport
olyan arányu kifejlődése körül,

amely Erdély állattenyésztésé-
nek nivóntartásához elengedhe-
tetlen volna. A lei és csehkoro-
na közötti disparitás csökkenése
pedig az évek óta tétlenségre
kárhóztatott cseh faipart tenné
versenyképessé a stagnációba
eső román fatermelés felett.

A kereskedelem az első pilla-
natokban csak külföldi tartozá-
sainak kedvező árfolyamon le-
hetségessé vált befedezését látja
s az ezzel járó előnyöket érzi.
Ha azonban az árfolyamemelke-
dés tartósnak bizonyul, ami a
nagyarányu francia kölcsön ked-
vező állása mellett valószínű,
ugy kénytelen lesz a kereskede-
lem az alacsonyabb váltóárfolyam
mellett importálódó áru-
cikké versenyének nyomása
alatt, a raktárkészletek árunivó-
jának fokozatos csökkentésével
az így elért pillanatnyi árfolyamnyereséget sokszorosan
visszafizetni. Ez a ráfizetés ter-
mészetesen csak azokat a váradai
cégeket fogja válságba sodorni.

Szenzációs olcsó árak
Egy díszített filokalap
175 Lei

a Klein Simon cégnél
Str. J. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.

Szenzációs olcsó árak:
1 díszített bőrkalap 175.— Lei
Cylindar bársonyok, filázékek, diffinekek, szalagok, drót és
spatrá formák a legolcsóbb
árban megérkeztek.

amelyek raktárkészletükkel arányban nem álló leihitelekettettek igénybe.

A nagyváradi bankok devizaosztályaiban egyelőre csak lázas érdeklődők fordulnak meg, tényleges üzletkötések a kiforratlan lejértékelés mellett alig jönnek létre. Az exportőrök nem hajlandók magasabb paritáson kalkulált exportdevizákat leadni a pénztelen vevők pedig feszülten várják az árfolyamok lemorzsolódását, hogy a később esetleg drágán megfizetendő lejjavulásból pillanatnyilag minél többet profitálhassanak. (m-m)

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat este: A trónörökös, ujdonság 1-szor, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Gyimesi vadvirág, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: A trónörökös, ujdonság 2-szor, bérleten kívül.

Hétfő: A trónörökös, ujdonság 3-szor, A bérlet 37. szám.

Kedd: Trónörökös, ujdonság 4-szer, B bérlet 38. szám.

Szerda: Rómeó és Julia, opera ujdonság, bérleten kívül.

Csütörtök: Szép asszony kocsis, A bérlet, 39. szám.

Péntek: I. Kobra, II. Egérfogó, III. Kolozsvári bál, IV. Inkább a börtön, irodalmi olimpiász darabok B bérlet 40. sz.

Szombat délután: Asszonyok bolondja mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután: Tatárjárás, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Diadalmas asszony, operett ujdonság 9-szer, bérleten kívül.

Hétfő: Rómeó és Julia opera ujdonság A bérlet 41. szám.

— Trónörökös. Ma este mutatja be a színház Vajda Ernő Trónörökös című érdekfeszítő drámáját Tóth Elek rendezésében. Ma és vasárnap este bérleten kívül, hétfőn és kedden bérletben lesz a színház műsorán a Trónörökös, melynek főszerepeit Jósika, Huzella, Tóth Elek, Földes, Harányi, Madas, Galambos és Bereng fogják játszani.

— Gyimesi vadvirág. Holnap délután mérsékelt helyárrakkal a Gyimesi vadvirág népszínmű kerül színre a társulat legjobb erőivel.

— Olimpiász-darabok. Pénteken este B bérletben a négy eredeti színműnek Pálfine, Marót, Tabéry és Hűf László nagysikerű darabjainak lesz a második előadása a bemutató szereplőivel.

LEICHNER
SZÜCSÁRUHÁZA
URI-U.4.

Costüm, falöltő és öltöny szövetek.

Szőnyeg függöny plaidok és paplanok. „Schroll” Schiffonok, vásznak, asztalneműek, Fehérnemű és BABY-kelengyék. Rövidáru és szabó kellékek beérkeztek.

Kárpitosok, kocsigyártók és autógaragok figyelmébe!

Értesítjük, hogy a budapesti **Back és Gerő cég** kárpitos és kocsigyártó anyagraktárán k lerakatát átvettük és üzletünket hatalmas raktárral

Str Alexandrii (v. Teleky-utca 4 sz. megnyitottuk)

Állandó nagy raktár: szőnyegek, terítők, butorszövetek, matrac csínvatt, plüsch, mokett, paszománt, autó vászon, kocsiszőnyeg, gumiszőnyeg, rugó, afrik, zsinag, kárpitszeg, bőrvászon stb. cikkben

„Rapid” Kereskedelmi Vállalat

Mintás ajánlatokkal szolgálunk.

Csak egy

próbaté legyen és meggyőződik,

hogy **SZÖVET** különlegességeinek legelőbbak és legjobbakk. Szóid, olcsókiszolgálás

HAVAS ÉS GRÜNFELD

pozitív és béliésáru kereskedők

Str. J. Vulcan (v. Nagy Sándor-utca, 4)

Saját

érdekében keresse fel

Hajnal és Rózsa

áruházát Str. Vulcan 1

Női szövet, kabát pozitívok, valódi **RUMBURGI VÁSZN**AK, damaszt asztalneműk, finom sifonok, vásznak, béliésáruk, függöny és ággyterítők, seipentusor és sok ezerféle cikk érkezett

Nagy raktár paplanokból.

Középiskolát végzett fiú tanulónak felvételük

Harisnyák, svetterek, gyermektrikók leszállított árban

Blum Vilmosné

Körös-parton

Saját készítményű esernyők a 1 gol csob árban beszerzhetők

Nem üres reklám, hanem valóság, jól és olcsón vásárolhat **Witraelné**

Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 5

Kabát és kosztüm szövetek, barohet, flanel, vászon, schiffon stb.

Értesítés!

Értesítjük a vevő községeit, hogy

Üvegező és kőpárazási üzletemet

a Calea Victoriei (vot Kolozsvári) utcáról az

Alexandrii (v. Teleky-utca 35 alá helyeztem át

Állandó nagy raktár kőldő di képkeret, csekben és ovál keretekben

További szíves p rifezást k r

Blau Dezső

képekterítők, Vilmos meztől

Legjobb gyermek harisnyák

nyári árban vásárolhatók

KERTÉSZNÉNÉ

Szelárdi utca 9. Bajkai Alapi-utcan, emeleten

Kemény Zsivérek

conservgyára

Salonta-Mare (Bihar)

minden mennyiségű

vadát vesz

a legmagasabb napi áron

Uj bazár üzlet

nyit Str. Av. Jancu (Kossuth u.) 12

ho kezlyükkel, harisnyát,

zoknit, diszmű és játé árú

kat igen olcsón vásárolhat

FIGYELEM! MEGÉRKEZETT! FIGYELEM!

Eredeti amerikai

hócipők és sárcipők

világító gyártmány:

Női hócipő 2 csattal Lei 464

Gyermek sárcipő „ 170

Női „ 232

Férfi „ 256

Kizárólagos vezérképviselő

Erdély és Bánát részére:

ARANYI

előáruház

Plata Regina Maria (Bémer-tér) 4

800 Lei

együltönyelkészítése

Dávid és Kohn

uri szabónál

Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4.

Egy lömenetellő

kávéház

a központban

azonnal átadó

Cim a Hegedűs Hirlapirodában

Női kabátok

le, játányosabban

HEVESI

Párisi divatáruházban

Str N. Jorga (Zöldfa u)

DIAKEGYENRUHA
és **SAPKÁK**

KÉSZÜLNÉK
GERGELY GYU
BUL. REG FERDINAND NE

Megnyit

Kemény és Kutz

bőrkereskedése

és felsőrész készítése

Calea Vict. 54. Templom-tér

Butorok

Tölgylá hálósobák, vaságyak, sodronyok, afrikmatracok, rézmesdó, réz éjjeliszekrény, zsurasztala, koftatartó, paraván, ályhaellenző és egy használt konyhaberendezés

Tunk Emilné Strada Ladislau (Körös-utca) 32.

Öz Petriné látszerész üzletében

Bul. Reg Ferdinand

van **HERBST FÜLÖP**

örösi brilliánt, arany, ezüst és óráru lerakata

olcsón olt vásárolhat

Veszek brilliántot, aranyat, ezüstöt, régi pénzeket

Régiségeket vásárol és elad, Különlegességek: porcelán, üveg, fayence és emall.

Nagyvár d, Szan szló-utca 4.

Pénz- és helyszűke miatt

raktáron lévő zongora, ebédő, hajó, uriszoba,

Wertheim-kassza, perzsa szőnyeg, gyári szőnyegek

csillárok és hencsertakarak

minden elfogadható árban eladnak

Beck és Benjámín

Str. Cogălniceanu (Váradi Zalmond-utca 11.) Telefon 1703

Perzsa szőnyeg szövőde

Szövő, valamint leszővő és felvető lonalak nagy választékban

Eladás nagyban és kicsinyben

CZILLER IMRE nagyáruház

VIGADÓ mozgószínház

Szombat Vasárnap

Vígjáték műsor

1. Smatti majdnem megnősül
Amerikai burleszk 2 felvonásban

2. Feleségem önagysága
moziszinésznő

3 kacagató felvonás

3. Kutyamamuska
3 felvonás

Mindkét darab főszerepében
a bájos

OSSY OSWALDA

Az előadások kezdete fél 4.
fél 6, fél 8, fél 10. A fél 4
órás előadás mindkét napon
mérésékelt helyére

* Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők taggyűlése
vasárnap délelőtt 10 órakor a
Pallace-étterem pincehelyiségé-
ben. Napirend: 1. A vezetőség
újraavasztása. 2. A mulatság
ügye. Mindenki ott legyen. A
vezetőség.

* Shakespeare tiszteletdíja. A
Shakespeare-kutatók megtalál-
ták a nagy drámaíró számláit,
melyből kitűnik, hogy műveinek
árutírásiától jelentékeny össze-
get kapott egész életére. Shakes-
peare annyi pénzt kapott, hogy
az a mai értékben is elegendő
volna arra, hogy kényelmesen,
gond nélkül megélhessen belőle.
Összes járandósága ugyanis egy
esztendőre ötezer font sterlin-
get tett ki, ami ma is nagy össze-
g. Nem kevesebb, mint közel
öt millió lei.

* 78 billió bevétel a berlini
operában. A berlini állami opera
Reznicek operáját a Holofe-
nes-t játssza Bohmen Mihállyal
főszerepben. A legutóbbi pénz-
tári kimutatás szerint az opera
egyetlen estén 78 billió márkát
vesz be, ami nem kevesebbet je-
lent, minthogy az opera minden
egyes nézője átlag 25-30 milli-
árd márkát fizet belépőjegyért.

* Moravetz, Rózsavölgyi, Ná-
dor-Bárd Karácsonyi Zenealbu-
ma, az összes operettek, dalok,
táncok, operák stb. kottája kap-
ható a Hegedűs hírlapiroda ze-
nemű osztályában.

Mély fájdalommal tudatjuk,
hogy szeretett édesapánk

Gonda Goldstein Hermann

55 éves korában váratlanul el-
hunyt.

A megboldogult temetése va-
sárnap d. u. lesz a városi mun-
kasház épületéből.

Nagyvárad, 1923. nov. 17.

Özv. Goldstein Hermanné

özvegye.

Gonda Gyula, Gonda Erzsébet,
Gonda Ferenc és a gyászoló-
család.

Apponyi Budapestre hívta Lloyd George-ot

A volt angol miniszterelnök tavaszkor
felolvasást tart a magyar fővárosban

Bud. tud. jelenti: Apponyi
Albert gróf amerikai felolvasó
körútjának első napjaiban tör-
tént, hogy éppen akkor érkezett
Chicagóba, amikor Lloyd George
volt angol miniszterelnök,
aki szintén felolvasó körutat
tesz Amerikában, Chicagóban
időzött. Lloyd George tisztele-
tére előadása után bankettet
rendeztek, amelyen Apponyi Al-
bert gróf is megjelent. A két ál-
lamférfi találkozásától annak
idején részletesen beszámol-
tunk és megírtuk, hogy Lloyd
George, amikor

megpillantotta a terem aj-
tajában Apponyi Albert
grófot, felpattant helyéről,
elébe sietett, karonfogva ve-
zette az asztalhoz és maga
mellé ültette.

Lloyd George, akinek, mint a
békekonferencia tagjának, már
volt alkalma meggyőződnie Ap-
ponyi Albert gróf kiváló kvali-
tásairól, most személyesen is
megismerkedett vele. Akkor
még mint ellenséges államok
képviselői álltak egymással

szemben, most pedig mint a régi
barátságot felújító két nemzet
polgárai merültek el bizalmas
beszélgetésben.

Hogy mit beszélgetett a ban-
kett ideje alatt a két államférfi
arról eddig semmiféle jelentés
nem érkezett, most azonban Bu-
dapestre érkezett jelentés sze-
rint ennek a beszélgetésnek ér-
dekes következménye lesz.

Lloyd George ugyanis el-
mondta, Apponyi Albert gróf-
nak, hogy Magyarország őt
mennyire érdekli és azt is közöl-
te vele, hogy a tavasz folyamán
Közép- és Kelet-Európában fog
felolvasó körutat tenni, amire

Apponyi Albert gróf meg-
kérte Lloyd George-ot, hogy
látogasson el Budapestre is
és itt is tartson előadást.
Lloyd George ezt a legna-
gyobb készséggel ígérte meg.

Newyorki kábel jelentés közli
különben, hogy Apponyi Albert
gróf tegnap leányával Máriával
a newyorki kikötőben hajóra
szállt s az Aguitani fedélzetén
elindult Európába.

Szemérem elleni kihágásért egy esztendei fogház

Itélet a váradai törvényszéken

Megírtuk, hogy a törvényszék
Szöllőssy-tanácsa tegnap tárg-
yalta Dandea Sándor püspök-
ségi kocsis bűnpörét. Dandea el-
len az volt a vád, hogy leányán
vérfertőzést követett el.

A tárgyalás zárt volt és így
csak az ítéletet áll módunkban
közölni. A bíróság a vérfertőzés
vádját nem látta bebizonyított-
nak és csak szemérem elleni vét-
ségért ítélte el Dandea-t egy évi
és két hónapi börtönre amit a

vizsgálati fogsággal kitöltöttnek
vett.

Itt állapítjuk meg, hogy az az
elterjedt pletyka, mintha Dan-
dea leányán egy állítólagos vi-
szonynak következményei mu-
tatkoztak volna, nem felelt meg
a valóságnak. A leányt az orvosi
vizsgálat teljesen érintetlennek
találta, atyjáról pedig bebizo-
nyosodott, hogy vérbaja nim-
csen, csak súlyos idegbaj ki-
nozza.

A váradai fuvarozók válsága

Az utóbbi évek egyik legjob-
ban fellendült vállalkozási ágát:
a fuvarozást fenyegeti most su-
lyos krízis. A forgalom az álta-
lános gazdasági válság követke-
ztében, egyre csökken, a konkur-
rencia viszont napról-napra fo-
kozik. Mindezek tetejébe a
város óriási pótdókkal terhelte
meg a fuvarozási vállalatokat,
amelyek most már — mint állít-
ják — rezsijüket sem keresik
meg. Ez a vizsgálatlan helyzetük
késztette őket arra, hogy tarifá-
jukat egységesítve, kartellféle
szövetkezést alakítsanak, amely
a tisztességtelen versenyt ki-
akarja zárni. Legutóbb tartott
értekezletükön a fuvarozók azt
is elhatározták, hogy memoran-
dumban kéri a prefektust és a
polgármestert, hogy adóik le-
szállítása érdekében interven-
áljanak a városi tanácsnál, mert
ha a most rájuk kivetett adót
kell kifizetniük, kénytelenek
lesznek fuvarozási üzemüket
beszüntetni, ami sok exiszen-
ciát sodorna bizonytalanságba.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Felolvasó szerkesztő: KATONA BELA

Elégtétel a sakkjátékosoknak

Bonar Law szenvedélye

Most, hogy Nagyváradon is erőt vett
a sakkdüh, nem érdektelen az a hír,
amely Bonar Lawnak, Anglia most el-
hunyt miniszterelnökének sakk-szen-
vedélyéről beszámol. Azok számára tisz-
tes elégtétel a nagy angol államférfi vé-
leménye, akiket már-már megszólalnak a
szolid szórakozásért.

Azt írják Bonar Lawról, hogy nagyon
jó sakkjátékos volt. Az Evening Stan-
dard című londoni lap egyik munkatá-
sa beszélgetett az elhunyt államférfi
egyik bizalmas barátjával, aki husz esz-
tendőn át intim összeköttetésben állott
vele.

— Első találkozásunk után — így
mondotta el William Watson Rutherford
Bonar Law barátja — rögtön megál-
lapítottuk, hogy mindketten nagyon sze-
retiünk sakkot játszani és ennek követ-
keztében mindjárt jóbarátokká is vál-
tunk. Sok esztendőn át hetenként egy-
szer együtt ebédeltünk és ebéd után
egy-egy partit játszottunk. Ha Bonar
Lawnak csak egy kicsit több ideje lett
volna, a legerősebb amatőrjátékos vált
volna belőle. Nehéz helyzetekben szente
kifogyhatatlanok voltak a segítő eszkö-
zei s azt mondotta, hogy a sakk az
egyetlen olyan játék, amelyben valami

szórakozást találhat az ember. A háború
alatt az állam legnehezebb helyzeteiben
Bonar Law mindig felüldült egy-egy
sakkpartiban. A legérdekesebb játszma,
amelyet vele folytattam, az angol alsó-
ház dohányzójában folyt le. Gyertya-
fényben játszottunk, mert éppen akkor
erős Zeppelin-raj támadt Londonra. Sok
ember ült az asztal körül, amelyen ját-
szottunk. Éppen a parti közepén tartot-
tunk, amikor egy nagy bomba a Them-
sebe esett és a folyó iszapja, amelyet a
bomba a magasba hajtott, teleszórtta a
parlament épületét és a Thomas-kórhá-
zat. Bonar Law azonban annyira elme-
rült a játékban, hogy még a bomba rob-
banásának rettenetes zaja sem riasztotta
fel. Erre a partira halálomig fogok em-
lékezni. Gyakran beszéltem róla Bonar
Law-val, aki mosolyogva jegyezte meg:
„Hát nincs igazam, amikor azt állítom,
hogy a sakkjáték a legjobb idegcsilla-
pító.“

KRITIKA

A költő felkereste az imá-
dott lányt és verskötetét e
szavak kíséretében nyújtotta
át neki:

— Ime, a költeménveim...
Önnek dedikáltam... Sőt a
könyv kötése is az én terveim
szerint készült...

A lány kívül-belül egy pil-
lantást vetett a könyvre, majd
így szólt:

— Miért nem lett inkább
könyvkötő?

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	— — — —	—
NEWYORK	— — — —	577
LONDON	— — — —	2490
PARIS	— — — —	3025
PRÁGA	— — — —	1660
BUDAPEST	— — — —	00300
MILANO	— — — —	24
BUKAREST	— — — —	300
BÉCS	— — — —	00081

NAGYVARADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	160
OSZTRÁK KORONA	—	358
FRANCIA FRANK	—	1340
CSEH KORONA	—	575
SVÁJCI FRANK	—	35
DOLLÁR	—	197
LIRA	—	840
PONT STERLING	—	860
MÁRKA	—	—

Vasuti szerencsétlenség egy regatbeli városban

Bukarestből jelentik: Ungheni
besszarábiai község pálváudva-
rán súlyos vasuti szerencsétlen-
ség történt.

A kisenew-jasi személyvo-
nat tegnap éjjel összeütközött
egy tolató mozdonyval. A mo-
zdony, egy postakocsi és egy sze-
mélykocsi összetört. A posta-
kocsi főnöke és egy Leiba nevű
kisenewi kereskedő súlyosan
megsérültek. Nyolc utas köny-
nyebb sérüléseket szenvedett.
A váltoór, akinek mulasztása
folytán a baleset megtörtént, a
zürzavarban megszökött. Kézre-
kerítésére minden intézkedés
megtörtént. A forgalmat igen
rövid időn belül sikerült fel-
venni.

APRÓHIRDETESEK

LEVELEZÉS

FÜGGETLEN, tisztalelkű asszonykának öszinte barátja lennék és támogatnám őt az élet apróbb gondjaiban. Kényes helyzetben választom ezt a módot, de nem a szerelmi csillagok után kutatok. Talán akad asszony, aki megért. Levelet e lapban „Szegény emberek” jellegén jelezni kérem. 985

LAKÁS

4 szoba, fürdőszobás magánház Piata Regina Maria (Bémer-tér) mellett kiadó. Berdach Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 6. I. em. 970

HÁZASPÁR keres butorozott utcai szobát, esetleg szoba, konyhas lakást átvész. Leveleket „Brassó” jellegére a Hegedüs hírlapirodába kér. 984

HÁLÓSZOBA berendezés lakással átadó. Cim Hegedüs hírlapirodában. 978

ALKALMAZÁS

PERFEKT gyors- és gépirónót hosszabb ügyvédi irodai gyakorlattal, aki német levelező is, jó fizetéssel azonnal alkalmazok. Jelentkezni lehet d. u. 5-6-ig dr Pelle ügyvéd, strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 3. 989

KÉT gyermekes családhoz önálló jobb mindenest kerestetik. Jelentkezni délután 2-től. Láng, strada Hármaskútca 2. 988

DEUTSCH, französisch, italienische Correspondentin sucht Beschäftigung in nur erstklassigem Hause. Anträge an die Verwaltung. 986

KERESKEDELMi irodai gyakorlattal bíró nő munkaező, aki gyors és gépírásban alaposan jártas felvétetik Kohn Dávid és fia borkereskedésében. 983

NÉMET kisasszony 2 gyermek mellé azonnalra keresek. Strada Episcopul Pavel (Pável-utca) 12. szám. Klein. 924

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ házak strada Páris utca 14. 60 ezer. Strada Páris utca 16. számú 110 ezer, strada Horticultorilor (Kertész-utca) 22. beköltözhető 180 ezer Weisz Gizi strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 991

ELADÓ abroszok, szalvétákkal, selyem batik, kicsi és nagy lámpaernyők, rózsaszín selyem vatta paplan, ebédülő perzsa kisebb, perzsa és szimrna szőnyegek, képek, indiai ezüst sál, fehér és fekete kócsag, török sál, színes kötött abrosz, perzsa dvány párna, silskin rövid kabát, egy férfi bunda nutria bélésel és silskin gallérral. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 907

TISZTVISELŐK és SZAKMUNKÁSOK a szigorúan szabott árból % ENGEDMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK

SZEKELY

posztó és bélésáruházában strada Avram Jancu (Kossuth Lajos-utca) 5. szám.

ELADÓ diófa ebédülő borszékkal, ébenfa szalon, gyöngy és réz berakással, antik szekrény, róasztal, consul tükör, ovál asztal és 2 nagy asztal fiókkal ügyvédnek vagy varróműhelybe is alkalmas. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 908

ELADÓ bőr utazó kézi bőrönd. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 972

ELADÓ 12 személyes ezüst étkező evőeszköz, 116 darabból. Cim Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 904

MEGVÉTELRE keresek jókarban levő német Berlitz első könyvet. Cim Hegedüs hírlapirodában. 936

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, — porcellánokat, szőnyeget és képeket. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 903

GYERMEKKOCSIT megvételre keresek, jókarban levőt. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 937

ELADÓ vagy elcsereendő Diószeg mellett 60 k. hold szántó és kaszáló-birtok Magyarországon levő ugyanilyen Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 928

ELADÓ 12 személyes ezüst étkező evőeszköz 116 drb.-ból. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 884

ELADÓK gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 906

KÖZÉPTERMETRE több férfi öltöny, jókarban olcsón eladó. Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 5. Lőb. 251

EGY nagy aranykeretes tükör eladó. Cim a Hegedüs hírlapirodába. 987

KERESEK sürgősen Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) közelében magán, vagy bérházat, lehet 1 milliótól 3 millióig. Weisz Gizi strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 990

EGY persianer rövid női bunda és egy nagy férfi szörme, béléses auto bunda eladó. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 955

ELSŐRENDÜ hencser szövettel bevontva jutányos áron eladó. Piata Schlauch tér 2. 982

ÁTADÓ egy teljesen berendezett jömeneteli 2 üzemhelyiséggel és egy udvari szobával lakás, elutazás miatt sürgősen, mérsékelt árért. Strada Dorobantilor (Rulikovszky-ut) 22. 981

TÜZIFA aprítva kilónként 70 baniért kapható strada Lakatos utca 7. 979

ELADÓ olcsón nagy üveges telázi, 2 nagy masszív asztal, gyermekkosci, str. Alexandri (Teleky-utca) 4. 977

ORVOSI rendelőbe vagy nagyobb szobába alkalmas butor garnitúra, amely áll kis kerek asztal, 2 bőrfotel, 4 szék, 1 divány, 1 állóóra, nagy tükör és dohányasztal sürgősen és olcsón eladó. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 956

KÜLÖNFÉLÉK

DISZNÓTOR az Eisele vendéglő újonnan átalakított helyiségében szombat este. Strada Gh. Smetka György utca 3. 967

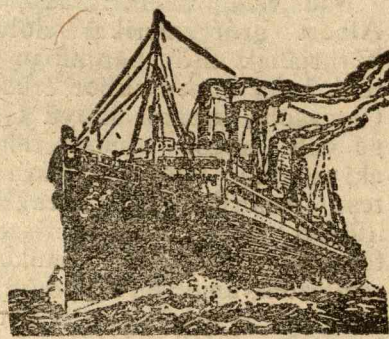
AMERIKÁBA készülöket mider szabásra és varrásra hamar jutányos áron megtanítom. Özv. Gutfriedné strada Vlahuta (Szent János-utca) 72. emelet. 980

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad

Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER

BRÉNA-AMERIKA

Az utazást teljesen újáépített hajókkal tesszük lehetővé, melyeken a harmadosztály is elegánsan berendezett kabinokból áll 2 és 4 személy számára. Elsőrangú

német konyha. A hajókon magyarul és németül beszélnek. Díjtalan tájékoztatás:

NORDDEUTSCHER LLOYD

nagyromániai vezérképvi. elnöke:

BUCURESTI, Calea Grivitei 130 Bujara: a Polizu utca székén (Balu szálloda mellett) és ennek főajtói:

ORADEA-MARE Bul. Reg Ferdinand No. 4

(A hivatalos menetjegytől távol)

Tel. No. 826, 888 sürgős cím: Menetjegyroda Ugra ott van a jegy a társaság úgy a bel, mint a szállít minden álmásra

TIMISOARA

CERNAUTI

„Korona Szálloda” vasúti szemből Kochanowsky Gasse 1. (Bohinanu házban)

Minden felvilágosítás díjtalan

LEGOLCSÓBB

LEGGYORSÁBB

LEGPONTOSÁBB

Utlevelé Vizum egyetben

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare

(Tisza Kálmán-tér) 1.

Állandófutari Kolozsvár, Brassó és Bukarest között

Díjtalan tájékoztatás! Levélben megkeresés azonnal válaszolok!

Mimosa Fotográf

Str. Ștefana (K-pucinu u.) 4.

Utlevelekhez

és igazolványokhoz fénypéket legolcsóbban és leggyorsabban készítenek

Eladó ház Szent János-utca, nagy szobák, két fürdőszoba, 3 szoba, konyha, garázs, odaszoba, a ház 250 000 lei.

INGATLAN FOGALMI IRODA

Str. Vlahuta (Szent János-u.) 70.

Tüzifa

elsőrendű bakk, csér, tölgy és gyertyán, bármilyen mennyiségben kapható

termelési árban, házhoz szállítva

Faragó és Major

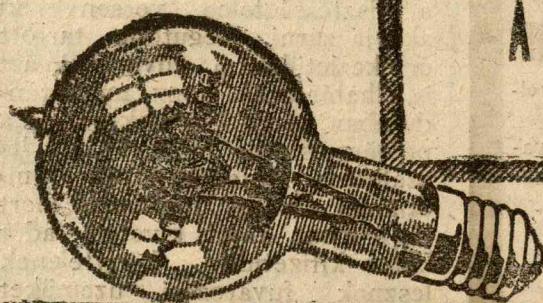
fatermő cég

Tűzfutalep: Str. Șorompó utca 5 sz.

TELEFON: 11-36

Közvetítő iroda: Strada Nicolae Zsiga (Lukács György utca) 4 sz.

TELEFON: 12-9

A legjobb égő

METALLUM